Άγιος Νικόλαος από τη Χίο ο Νεομάρτυρας

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/1037/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 16/4/2011 4:23:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 03/11/2026 20:34:47

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 31 Οκτωβρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 16/4/2011 4:23:00 μμ

Βιογραφία

Νίκης βραβεία Νικόλαε λαμβάνεις,
Στερρώς αθλήσας διά Χριστόν παμμάκαρ.

Ο Άγιος Νεομάρτυς Νικόλαος μαρτύρησε στις 31 Οκτωβρίου 1754 μ.Χ. και ώρα έκτη, στη θέση Βουνάκι της Χίου.

Ο Άγιος Νικόλαος γεννήθηκε στις Καρυές της Χίου από γονείς ευσεβείς χριστιανούς, τον Πέτρο και την Σταματού. Από μικρό παιδί ήταν χαριτωμένος όχι μόνο στο σώμα αλλά και στην ψυχή. Ζούσε χριστιανικά με πολλή ευλάβεια και εγκράτεια, παρόλο που μεγάλωνε χωρίς νουθεσίες, καθώς ήταν ορφανός από πατέρα. Πάνω απ' όλα ήταν απλός, άκακος και όλοι θαύμαζαν την υπομονή του.

Σε ηλικία είκοσι ετών συμφώνησε μ' ένα συμπατριώτη του χτίστη να πάνε μαζί στη Μαγνησία της Μικράς Ασίας, να εργαστούν. Εκεί στη Μαγνησία ο Άγιος συνέχιζε τον χριστιανικό τρόπο ζωής και πρόκοβε στην αρετή.

Κάποια μέρα όμως σαν κάτι να έπαθε ο νους του και έμεινε παραλογισμένος, χωρίς ωστόσο να κάνει τρελά πράγματα. Βλέποντάς τον οι Τούρκοι σ' αυτή την κατάσταση τον έφεραν στους αρχηγούς τους με σκοπό να τον εξισλαμίσουν. Όταν εκείνοι τον εξέταζαν ο Άγιος δεν τους αποκρινόταν αλλά έμενε σιωπηλός, σαν να μην άκουγε τι του έλεγαν. Οπότε οι αγάδες αγανακτισμένοι, χτυπώντας τον, τον έδιωξαν ως τρελλό και ήλεγξαν εκείνους που τους τον πήγαν.

Οι συμπατριώτες του, βλέποντας την κατάστασή του, φοβήθηκαν μη διαταραχθεί ψυχικά και τον πήγαν στη Χίο, στην αδελφή του, στην οποία και είπαν τα καθέκαστα. Εκείνη, από αφροσύνη, δεν τα φύλαξε μυστικά και κυκλοφόρησε φήμη ότι ο Νικόλαος είχε εξισλαμισθεί. Τα έμαθαν οι αγάδες του νησιού και τον πήραν, τον ονόμασαν Μεϊμέτη (Μεχμέτ) και τον έντυσαν τούρκικα, χωρίς να του κάνουν όμως περιτομή. Για να ζήσει έβοσκε τα ζώα των χασάπηδων.

Εκεί, στα βουνά της Αγίας Υπομονής, τον συνάντησε κάποιος αρχιμανδρίτης που ονομαζόταν Κύριλλος. Συζήτησε μαζί του, είδε την απλότητά του και του έδωσε κάποιες συμβουλές. Αυτό ήταν και η αρχή της αλλαγής του Νικολάου.

Κάποια νύχτα κοιμήθηκε σ' ένα μισογκρεμισμένο ναό της Αγίας Άννης και εκεί είδε στο όνειρό του μια ωραιότατη κόρη που του είπε: να πας στον ιερέα του ναού του Υιού μου να σε λούσει, να γίνεις καλά για να σε πάρω γαμπρό.

Σηκώθηκε και έτρεξε στην αδελφή του και της διηγήθηκε το όνειρο. Πήγαν μαζί στον ιερέα του χωριού αλλά εκείνος δεν τους έδωσε σημασία. Τότε προσέτρεξαν στον ναό του Σωτήρος, όπου εφημέρευε ο αρχιμανδρίτης Κύριλλος, ο οποίος του έκανε αγιασμό, του διάβασε τις σχετικές ευχές και ο νέος ήρθε στα συγκαλά του. Ύστερα τον κατήχησε και τον δίδαξε. Από τότε ο Νικόλαος άρχισε να ζει με μεγάλη μετάνοια, με προσευχή, αγρυπνία και αυστηρή νηστεία. Επειδή όμως είχε ακουστεί ότι είχε τουρκέψει, οι συγχωριανοί του φοβόντουσαν την οργή των Τούρκων και δεν τον δέχονταν στην εκκλησία, παρόλα τα δάκρυα και την διαμαρτυρία του.

Πράγματι κάποια μέρα έφτασαν απεσταλμένοι από τον δικαστή και τον συνέλαβαν σαν να ήταν ληστής. Μαζί του συνέλαβαν και τον ιερέα του χωριού με δύο προεστούς. Εκείνον τον οδήγησαν στον δικαστή ενώ τους άλλους απλώς τους φυλάκισαν. Ο δικαστής τον ρώτησε γιατί, ενώ προηγουμένως ήταν μουσουλμάνος, τώρα έγινε πάλι χριστιανός. Ο άγιος απάντησε: Επειδή εγώ από Χριστιανούς γεννήθηκα και Χριστιανός ανατράφηκα και είμαι Χριστιανός και τον Χριστό μου ποτέ δεν Τον αρνήθηκα ούτε έγινα μουσουλμάνος ούτε πρόκειται να Τον αρνηθώ ποτέ αλλά Χριστιανός πρόκειται να πεθάνω.

Ο δικαστής και οι δικοί του προσπαθούσαν με κολακείες και διάφορες υποσχέσεις να τον πείσουν να εξισλαμιστεί. Δεν κατάφεραν τίποτε παρά να ανάψουν τον ζήλο του. Χωρίς να φοβηθεί το πλήθος των Τούρκων, ήλεγξε την αμάθειά τους και την πλάνη τους χωρίς να μπορέσει κάποιος να αντιτάξει κάποιο αντιρρητικό λόγο. Επειδή λοιπόν εκείνοι ντροπιάστηκαν από ένα απλό και αγράμματο νεαρό Ρωμιό, άλλαξαν στάση, άρχισαν τις απειλές και τον έδειραν σκληρότατα, με πεντακόσιους ραβδισμούς στα πόδια. Στη συνέχεια τον έριξαν στη φυλακή σφίγγοντας τα καταπληγιασμένα πόδια του στο τιμωρητικό ξύλο. Σαν να μην έφταναν τα βασανιστήρια, είχε και τους συμπατριώτες του και μάλιστα τον ιερέα που τον παρακινούσαν να τουρκέψει για να απαλλαγούν από τη φυλάκιση λέγοντάς του ότι μ' ένα Χριστιανό λιγότερο δεν κινδυνεύει η Χριστιανοσύνη.

Μετά από κάποιες ημέρες τον οδήγησαν και πάλι στο δικαστήριο. Εκεί άρχισαν πάλι τις κολακείες, τις προτάσεις για αξιώματα, πλούτη και τιμές αλλά και τις απειλές για βάσανα και θάνατο. Ο άγιος και πάλι με γενναιότητα και θάρρος τους απάντησε: Ούτε τις κολακείες σας δέχομαι ούτε τις τιμωρίες και το θάνατο φοβούμαι. Χριστιανός είμαι και από την αγάπη του Χριστού τίποτα δεν θα με χωρίσει. Όμως αν με ακούσετε εσείς πρώτα σε κάτι που θα σας ζητήσω, θα σας υπακούσω κατόπιν και εγώ.

Μη γνωρίζοντας τι θα τους ζητήσει του απάντησαν ναι, μετά χαράς. Λοιπόν τους λέει δεχθείτε εσείς πρώτα να σας βαπτίσω εγώ Χριστιανούς και κατόπιν κάντε με κι εσείς ό,τι θέλετε. Τόσο πολύ θύμωσαν ώστε επινόησαν δεινά βασανιστήρια. Έχυσαν στη φυλακή νερά, έβαλαν ύστερα κάτω μια σανίδα με καρφιά και ξάπλωσαν επάνω τον μάρτυρα και τοποθέτησαν πάνω στο στήθος και την κοιλιά του μια βαριά πλάκα. Έδεσαν τον λαιμό του με αλυσίδα και τα πόδια του πάντα στο τιμωρητικό ξύλο. Ο άγιος τα δεχόταν όλα υπομονετικά δοξάζοντας τον Θεό.

Τη νύχτα έγινε σεισμός, έπεσε η πλάκα από πάνω του και διαπιστώθηκε ότι ούτε του είχε σπάσει τα κόκαλα ούτε τα καρφιά είχαν μπηχτεί στη ράχη του. Η φυλακή δε είχε πλημμυρήσει από ευωδία. Όλοι οι φυλακισμένοι εξεπλάγησαν και φώναζαν ότι είναι άγιος ο άνθρωπος, ο δε ιερέας του ζητούσε συγγνώμη για τα βλάσφημα λόγια του.

Ύστερα απ' όλα αυτά αποφυλάκισαν τους συγχωριανούς του αγίου, για να μη βλέπουν και διαδώσουν τα θαύματα, τον ίδιο δε τον έδεσαν χειροπόδαρα και τον έριξαν στον σταύλο των αλόγων, για να μην τον βλέπουν οι άλλοι φυλακισμένοι και επηρεάζονται αλλά και για να τον σκοτώσουν τα άλογα καταπατώντας τον. Ο άγιος όμως με τη χάρη του Θεού διαφυλάχτηκε σώος και αβλαβής, όπως και ο Δανιήλ στο λάκκο των λεόντων. Όλες τις ημέρες στον σταύλο νήστευε, σχεδόν άσιτος και προσευχόταν.

Αντιλαμβανόμενοι οι Τούρκοι ότι δεν κατάφερναν τίποτε τον καταδίκασαν σε θάνατο. Τον οδήγησαν έξω από τα τείχη της Σούδας του κάστρου όπου τον ρώτησαν ξανά αν τουρκεύει κι εκείνος ο μακάριος εξουθενωμένος τους απάντησε όχι, μόνο με κίνηση της κεφαλής. Τότε ο δήμιος τον γονάτισε και του έδωσε μια μπηχτή μαχαιριά στην πλάτη, ύστερα τον σήκωσε και τον ρώτησε αν τουρκεύει και στην αρνητική απάντησή του τον γονάτισε δεύτερη φορά και τον έκοψε λίγο στο λαιμό. Τον σήκωσε πάλι επάνω και τον ρώτησε αν τουρκεύει, λέγοντάς του: μη στεναχωριέσαι οι πληγές σου γιατρεύονται. Ο άγιος μεγαλομάρτυρας από τον μεγάλο του πόθο να μαρτυρήσει έτρεξε και γονάτισε φωνάζοντας τρεις φορές: Παναγία, βοήθει μοι. Τότε ο δήμιος τον χτύπησε με όλη του την δύναμη, ξανά και ξανά, για να τον αποκεφαλίσει αλλά η πάντιμη κεφαλή δεν κοβόταν, οπότε πιάνοντάς τον από τα μαλλιά τον έσφαξε σαν το πρόβατο.

Τότε συνέβη ένα συγκλονιστικό φαινόμενο. Ενώ ήταν μεσημέρι, πυκνότατο σκοτάδι κάλυψε όλο το νησί, σε σημείο που ο ένας δεν έβλεπε τον άλλο ούτε τον δρόμο για να πάνε στα σπίτια τους. Στο υπόλοιπο νησί όπου οι κάτοικοι δεν γνώριζαν την αιτία έλεγαν ότι σίγουρα είναι οργή Θεού. Μέχρι και σήμερα διηγούνται για το φοβερό εκείνο σκοτάδι. Και ενώ παντού επικρατούσε σκοτάδι το πρόσωπο του αγίου μάρτυρος έλαμπε σαν τον ήλιο. Ουράνιο δε φως έλουζε τρεις νύχτες το άγιο λείψανο. Μη υποφέροντας οι Τούρκοι τα θεϊκά αυτά σημεία έλεγαν ότι ο Θεός ρίχνει φωτιά να τον κάψει και πήγαν με δαδιά και μαύριζαν το πρόσωπο του αγίου για να μη φαίνεται λαμπρό. Πολλοί Χριστιανοί δωροδοκούσαν τους φύλακες να τους δώσουν κομμάτια από τα ρούχα του ή χώμα βρεγμένο από το αίμα του ή να του κόψουν κάποιο από τα δάχτυλά του. Τα μαρτυρικά του λείψανα του στη συνέχεια έκαναν παράδοξα θαύματα, όπως αναφέρει το συναξάρι του.

Τέλος για να μην πάρουν οι Χριστιανοί το λείψανό του και το τιμήσουν το έριξαν οι ασεβείς στη θάλασσα και κανείς δεν έμαθε που έφτασε.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ’. Ταχὺ προκατάλαβε.

Τῆς Χίου ἀγλάϊσμα, καὶ Ἀθλητῶν μιμητῆς, ἐδείχθης Νικόλαε, ὁμολογήσας Χριστόν, τυράννων ἐνώπιον· ὅθεν τῶν σῶν αἱμάτων, οἱ κρουνοὶ Ἀθλοφόρε, δρόσος ὤφθησαν θεία, τῇ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ· ἐντεῦθεν πανευχαρίστως, μέλπει τοὺς ἄθλους σου.

Κοντάκιον

Ἦχος γ’. Ἡ Παρθένος σήμερον.

Φερωνύμως γέγονας, νίκη λαοῦ Ὀρθοδόξου, ἱερὲ Νικόλαε, ὑπὲρ Χριστοῦ ἐναθλήσας· ὅθεν σοι, ἐν κατανύξει ψυχῆς βοῶμεν· Δώρησαι, ἡμῖν τὴν νίκην ταῖς σαῖς πρεσβείαις, κατ’ ἐχθρῶν τῶν ὁρωμένων, καὶ ἀοράτων, τοῖς σὲ τιμῶσι πιστῶς.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις ὁ τῆς Χίου θεῖος βλαστός, καὶ Νεομαρτύρων, ἐγκαλώπισμα ἱερόν· χαίροις ὁ ἀθλήσας, ὑπὲρ Χριστοῦ νομίμως, Νικόλαε τρισμάκαρ, Μαρτύρων σύσκηνε.

Παραπομπές

1. ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΟ INTERNET
2. Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού
3. Απόψεις για τη Μονή Βατοπαιδίου (και όχι μόνο)
4. www.synaxarion.gr